

VECKOBLADET

2015:23

150911

41:a årgången

SEPTEMBERNATT AV KARIN S.

Vart tog det vägen?
Varmt havsvatten och sand.
Snäckan sluter sig.

Barnet i sandkanten
drömmer om goda vuxna.
Väcks aldrig ur drömmen.

Vemodet tröstar,
sveper oss i höstlöv
Regnet gråter grått.

Barnet i strandkanten
han är mitt barnbarn.
Han är alla barn.

Natten är höstdöd.
Fåglarna sover. Tystnad.
Vem väcker oron?

Barnet i strandkanten.
Vem tog ditt olevda liv?
Hur sona vår skuld?
Natten är sotsvart.
En ängel går runt huset,
manar: **Vakna!**

LÖRDAGSMUSIK

Helgeandskyrkan

12 sept kl 17

Albina Veisland, piano

RÖDA KAPELLET MÖTER KATARINA MAZETTI

Kulturnatten närmar sig. Nästa lördag är det dags igen och som vanligt står Röda Kapellet på scenen. Kl 20.15 i Auditoriet på Kulturen. Den mystiska titeln på evenemanget är "Snö kan brinna".

Så heter också en bok av Katarina Mazetti som kommer ut senare i höst. Det handlar om att tro kan försätta berg. Om detta ska Katarina prata och interfolieras av sjuttitotalmusik med Röda Kapellet.

Hon ska berätta om hur hon upplevde sjuttioalets musik och engagemang, i synnerhet från Umeås horisont där hon då bodde. Det var ett årtionde då vi var många som engagerade oss mot Vietnamkrig, mot miljöförstöring och orättvisor. Så det blir säkert en nostalgisk afton.

Och kommer du dit riskerar du att tvingas sjunga med i några kända upplyftande sånger.
Bengt Hall

Solidaritetens revolution av Gunnar Stensson

Vi upplever ett historiskt ögonblick, en omvälvning i opinionen, inledningen till ett nytt skede. Flyktingströmmens yttersta virvlar fyller Malmö central efter den fruktansvärda färden över Medelhavet via Belgrad, Budapest, Berlin, Rödby, Köpenhamn och bron över Öresund.

Det har blivit lättare att andas. Det känns som en befrielse.

Samtidigt blir Sverigedemokraterna näst största parti i Aftonbladet/Inizios mätning 10/9. Alla de rödgröna partierna går tillbaka. Allianspartierna leder med 4,2 procent.

Vänsteropinionen ökar, vänsterpartierna backar. Skärpning!

FOTBOLLSKULTUREN AV BENGT HALL

Jag läser i morgontidningen (2/9) om MFF-supportern Simon Johansson som blev jagad och nedslagen av HIF-anhängare efter söndagens fotbollsmatch mellan Malmö FF och Helsingborgs IF. Polisen såg allt men gjorde ingenting. Jag är benägen att tro honom. Jag var nämligen på matchen och förutom tumultet efter matchen fick jag många andra intryck och tankar om fotbollskulturens negativa inslag.

Jag gillar fotboll men går bara sporadiskt på allsvenskans matcher. I julas fick mina två barnbarn, Frans och Simon plus deras fäder en present: att gå på matchen MFF och Helsingborg. Tioåringarna är fotbollstokiga. Samlar på spelarbilder, kan det mesta om lagen i Premier League och är själva med i fotbollslag för sin årskurs. De blev jätteglada och med spänd förväntan tog vi oss till Helsingborg. Efter matchen är båda tioåringarna tveksamma till om de vill gå på fler matcher.

En stund före matchen när vi tittat på Sundets Pärla hör vi tumultet och skriken i parken bakom Kärnan. Efter en stund kommer MFF-klacken i samlad tropp nerför Bergaliden. Svartklädda, hotfulla, en del med påkar och med kroppsspråk och handrörelser som ger mig dåliga vibrationer. Pojkarna blir rädda. Jag skräms. Knappast en positiv bild av idrottsrörelsen och dess svans.

Väl uppkomna till Olympia ber vaktpersonal oss och särskilt barnen att gå undan. Snart kommer nämligen MFF-fansen. Vi inser att vi snabbt bör gå och inta våra platser på läktaren. Matchen spelas och denna gång utan bråk, utan våldsinslag. Däremot tänds MFF-supportrarna snabbt förbjudna bengaleldar. En stor del av plan och publikplatser fylls med mörk rök. Efter en stund meddelar speakern att om det upprepas så avbryts matchen. Efter en stund nya bengaliska eldar. Efter pausen tänds eldar på motsatta sidan. Speakern upprepar hotet. Nya eldar men matchen fortsätter. Den logiska följden är naturligtvis att supportrarna lugnt kan fortsätta med sina destruktiva handlingar.

Efter matchen hör och ser vi hur folk jagas på gatan utanför Olympia. Omgivna av mängder av poliser som inte ingriper. För övrigt är det ju beklämmande att en vanlig fotbollsmatch kräver en jättepolisstyrka, piketer, hästar och diverse avspärningar. Mina två barnbarn frågar sig idag om de vågar gå på fler fotbollsmatcher.

Bengt Hall

Morfar och farfar

VEOLIA GER UPP OCKUPATIONEN AV GUNNAR OLOFSSON

Det franska jätteföretaget Veolia, med 179.000 anställda inom energi, vatten och återvinning, ger upp och avslutar sin inblandning i den israeliska ockupationen av Palestina. Detta är den största segern hittills för den internationella BDS-rörelsen som med bojkotter, avinvesteringar och sanktioner vill förmå Israel att avsluta ockupationen av arabiskt land, införa lika rättigheter för alla medborgare och tillåta flyktingarna att återvända.

Veolia har varit inblandat i den israeliska ockupationen på flera olika sätt: genom att köra segregerade busslinjer på Västbanken, genom dumpning av de illegala bosättningarnas skräp på palestinsk mark, genom avloppssystem till bosättningarna och genom investeringar i spårvägen genom ockuperade delar av Jerusalem. Samtliga kontrakt har nu, under trycket av

BDS-rörelsen, avslutats.

Beräkningar visar att Veolia har tappat runt 20 miljarder dollar (169 miljarder kronor) i förlorade kontrakt genom sin roll i ockupationen. Det sänder en allvarlig signal till andra företag: sluta upp att stödja ockupationen eller gå samma väg. I fallet med apartheids Sydafrika vägrade företag som Shell i det längsta att lämna förtrycket – vilket sannolikt skadade verksamheten för lång tid framåt. Den som stöder rasism och segregation riskerar att hamna i bakvattnet när framtiden skall byggas.

Fallet Veolia säger oss något. Det går att påverka, att med icke-våld förändra en outhärdlig verklighet. Den största varuhuskedjan i Luxemburg, Cactus, beslutade nyligen att sluta sälja israeliskt, eftersom priset i form av tappat kundförtroende blev för högt. Vi kan ställa samma krav på COOP, ICA, H&M, IKEA och de andra. Sluta upp att stödja ockupationen eller förlora oss som kunder. Bojkotten av Israel gäller inte för evigt. Den gäller tills man avslutat ockupationen, garanterat palestiniernas rättigheter och erkänt den palestinska statens rätt att existera. Ju starkare BDS-rörelsen blir, desto snabbare kan det gå.

ALLIANSPARTIERNA OCH SVERIGEDEMOKRATERNA SKÄMMER UT LUND AV GUNNAR STENSSON

De delade turerna skulle avskaffas, lovade partierna före valet.

Delade turer innebär att personalen inom äldreården får sitt arbete uppdelat i ett förmiddagspass och ett eftermiddagspass med en period av obetald tom tid emellan.

Det binder och stressar personalen, som i huvudsak består av lågavlönade kvinnor. Naturligtvis går det ut över äldreården till slut.

Nu har företrädare för Allianspartierna och Sverigepartiet hängts ut i Rapports regionala nyheter två kvällar i rad för löftesbrottet. Varför bryter de vallöftet och blockerar avskaffandet av systemet med delade turer?

Kommunalråden blir lite blanka i ögonen och röda om kinderna, men svaret är detsamma som när det handlade om skolorna: för att skära ner kostnaderna och för att jävlas med de rödgröna partierna.

Det är de äldre i Lund som drabbas.

RÄTT ATT ”SKRUVA LITE PÅ DET FRIA SKOLVALET”

AV GUNNAR STENSSON

Äntligen! Skolverkets Anna Ekström konstaterar att det fria skolvalet ökar segregationen i skolorna. Det fria skolvalet skapar ofrihet för tusentals elever.

Många länder har ”fria” skolval, men inget land har en valfrihet som är så anarkistisk och vidöppen för alla slags manipulationer som den svenska.

Skolverket tittar nu på vilka metoder andra länder har för att reglera och styra skolvalet.

Skolminister Gustav Fridolin (MP) framhåller att skolsegregationen inte bara drabbar de svagaste eleverna utan också de framgångsrikaste. I bägge kategorierna sjunker prestationerna. Det är bevisat sedan länge.

Nu antyder också Sydsvenskans ledarskribent Ingrid Runsten att ”det kan vara rätt att skruva lite på det fria skolvalet för att göra det mer hållbart på sikt. Det är att lära av erfarenheten.” SDS 8/9.

EN GAMMAL PÅLITLIG NASSE, SA ASTRID LINDGREN.

AV GUNNAR STENSSON

Astrid Lindgren var antinazist redan 1940 då Hitler såg ut att bli Europas segerherre och tyska ockupationstrupper stod vid Sveriges gränser i Danmark och Norge.

Den 23 november 1940 skrev hon i sin dagbok: "Jag kan aldrig tro på en regim, som skapat koncentrationslägren i Oranienburg och Buchenwald, som tillåtit och understött pogromerna hösten 1938."

"En gammal pålitlig nasse" kallade hon tre år senare Karl Olivecrona, som var en ansedd professor vid Lunds universitet. Han hade i oktober 1943 i Aftonbladet, då tyskvänlig, publicerat en artikel med rubriken "Judeförföljelserna i Danmark. Där kritiserade han den nazistiska ockupationsmaktens beslut att deportera Danmarks judar till Polen. Han menade att det skadade Tysklands försök att samla Europa under tysk ledning. Att Förintelsen var själva kärnan i den nazistiska ideologin låtsades han inte veta.

Astrid Lindgren klistrade in artikeln i sin dagbok. Den återfinns i *Krigsdagböcker 1939-1945*, som nyligen utgivits av Salikons förlag.

"Ovanstående proklamation av en gammal pålitlig nasse är väl rätt symptomatisk ifråga om strömkantringen i dessa dagar", kommenterade hon den 10 oktober 1943. Hitlers välde var på fallrepet och gamla nazister började försiktigt skifta färg.

Beslutet att deportera judarna hade väckt "en oerhörd indignation i Sverige. Vi lär ha 6000 danska flyktingar mest judar, här i landet. De svenska antisemiterna hetsar så gott de kan och skickar flygblad som beskriver flyktingarna som en samling mördare och våldtäktsmän."

Flyktingströmmen över Öresund hösten 1943 hade väckt svenskarnas solidaritet men samtidigt framkallat en våg av antisemitism och främlingsfientlighet.

Vi kan konstatera att hetsen mot flyktingar är densamma 2015 som den var 1943. I lördags påstod Jimmy Åkesson inför ett par tusen skånska och blekingska anhängare att invandringen medfört tiggeri på gatorna, våldtäkter, upplopp och kravaller, brinnande bilar och skolor. Han beskrev flyktingarna "som en samling mördare och våldtäktsmän".

En gammal pålitlig rasist, skulle Astrid Lindgren ha sagt.
Vi måste visa samma indignation över den rasistiska hetsen och samma solidaritet med de förföljda som Astrid Lindgren 1943.

FLYKTINGFRÅGAN KAN SPRÄNGA EU AV GUNNAR STENSSON

EU måste ta ansvar för flyktingkatastrofen genast och förmå folken i alla medlemsländerna att agera generöst och solidariskt, säger Angela Merkel och Stefan Löfven.

Att med fredliga medel kämpa ner det nationalistiska motståndet inom EU är svårt, men nödvändigt. Ett misslyckande drabbar inte bara flyktingarna utan leder till hela Europas sönderfall.

Det skrivs mycket om orsakerna till kriget i Syrien. Jose Ferrer utpekade USA:s krig i Afghanistan och Irak och gjorde en jämförelse med kuppen i Chile 1973. Anders Sannerstedt invände att ”allt ont inte kan skyllas på USA”. (Sydsvenskan 8/9.) Nej, Gulfstaterna och Saudiarabien finns där, med svenska vapen, liksom Ryssland och Iran. Kina blockerar FN med sitt veto. Assad-regimen bombar det egna folket.

I sökandet efter orsaker kan man gå längre tillbaka, ända till imperiernas uppdelning av Mellanöstern efter första världskriget. Gränserna drogs med utgångspunkt från deras egna ekonomiska och maktpolitiska behov, utan hänsyn till nationella, kulturella och religiösa förhållanden i Mellanöstern.

Den stora kurdiska nationen drabbades kanske värst. Den delades upp mellan Turkiet, Irak, Syrien, Jordanien och Libanon. Konsekvensen har blivit ett antal snart hundraåriga konflikter.

Sedan några veckor råder öppet krigstillstånd mellan kurderna och Turkiet, samtidigt som båda kämpar mot IS i Irak och Syrien.

Att USA:s krig bidragit till kaoset i Mellanöstern betvivlar ingen. Indignationen över terrordåden mot World Trade Center var berättigad, men att därför invadera den afghanska nationen var orimligt och i sämsta mening 1800-talsmässigt.

Det hade alla insett 1992, när Bush och Blair började propagera för en invasion i Irak med lögnar och påtryckningar.

Demonstrationerna mot USA:s och dess allierades förestående angrepp i februari 2003 var de största sedan Vietnam. I Lund kom tåten tillbaka till Stortorget innan de sista demonstranterna hunnit lämna det. I London, Paris och Berlin handlade det om 100 000-tal.

USA vann förstas snabbt kriget och upplöste den irakiska staten och armén. Man inrättade koncentrationsläger som Abu Graibh och Guantanamo och tortyrcentraler i tjugtals beroende stater. Al Qaida hade aldrig tidigare varit så starkt, som det blev efter USA:s hämnd. Ur sönderfallet uppstod IS.

Den amerikanska omsvängningen genom valet av Obama till president kom för sent. Obama förtjänar respekt och allt stöd för sina försök att lösa konflikter genom förhandlingar, som nu den aktuella om Irans kärnenergi. Men hans ansträngningar har i stor utsträckning förlamats av de amerikanska ultranationalisternas motstånd.

Men våld och politiskt kaos är inte de enda orsakerna till det syriska sammanbrottet.

Kriget i Syrien - en klimatkonflikt?

”Antingen tål jorden och människor den behandling de utsättes för under mekanismens skede,

eller gör de det inte. De som håller på den utvecklingslinje på vars väg vi upplever jordförstöring, växtsjukdomar, befolkningskriser och krig i förut okända mått, har skyldighet att bevisa att jord och människor tål vad de får.” Elin Wägner, *Väckarklocka*, 1941.

”Frågan är om den industriella revolutionen över huvud taget hade kunnat äga rum om inte England haft tillgång till slavarbetskraft från Västafrika, den av epidemier och våld avfolkade åkerjorden i sydöstra Nordamerika, ett jordlöst och utblottat proletariat i ett maktthungrigt England, o.s.v.” Alf Hornborg, *Nollsummespelet. Teknikfetischism och global miljörättvisa*, Daidalos 2015.

Det syriska sammanbrottet kan ha påverkats av miljöförstöring. Patrik Svensson berättar i spalten *Syrienhyllan* i Sydsvenskans kulturdel 8/9 om ”*Syria’s Climate Konflikt*”, en tecknad serie, skriven av Audrey Quinn och tecknad av Jackie Roche, som hävdar att torkan, fattigdomen, arbetslösheten och folkförflyttningarna i Syrien ledde till desperation och öppet uppror.

Det är ett tänkvärt perspektiv, i synnerhet som det pekar på sannolikheten för att liknande klimatkonflikter blossar upp inte bara i Syrien utan också i flera andra länder.

Flyktingkatastrofen i Europa är ju inte den enda. USA:s södra gräns är en befäst mur mot fattiga latinamerikaner. Trump, den populäraste presidentkandidaten i USA, beskriver mexikanerna på samma sätt som nazisterna beskrev judarna.

Israelerna har för resten beslutat om nya murar, inte mot palestinier utan mot flyktingar från Afrika. De borde betänka hur det gick med Jerikos murar.

Redan 1941 varnade Elin Wägner i *Väckarklocka* för följderna av ett kommande miljösammanbrott. Det var kanske inte läge då; kampen mot Nazityskland stod ännu och vägde. Men idag har hennes varning tyngd.

Alf Hornborg sitter här i Lund just nu, efter att ha reviderat Marx och skrivit om världshistorien i sina böcker *Myten om maskinen* och *Nollsummespelet. Teknikfetischism och global miljörättvisa*.

Elin Wägners och Alf Hornborgs kamp måste föras vidare under kommande decennier.

Den stora folkvandringen från krig och förödd miljö har börjat. En rännil av män, kvinnor och barn vandrar på danska vägar från Rödby mot Köpenhamn och Malmö, tusenden tränger sig genom de ungerska taggtrådshindren. 800 000 väntas till Tyskland i år. Och sedan...

109,044 SIGNATURES

7 augusti lanserade mjukvaruutvecklaren och Manchesterbon Damian Moran en namninsamling med krav om att Benjamin Netanyahu arresteras och åtalas för krigsbrott i samband med dennes kommande besök i Storbritannien i september.

Det är i första hand krigsbrott utförda under Israels krig mot Gaza förra sommaren som man anser föranleda att Storbritannien bör arresteras den israeliska premiärministern.

Petition: Benjamin Netanyahu to be arrested for war crimes when he arrives in London.

Parliament will consider this for a debate

Parliament considers all petitions that get more than 100,000 signatures for a debate

Waiting for 5 days for a debate date

Government responded

Under UK and international law, visiting heads of foreign governments, such as Prime Minister Netanyahu, have immunity from legal process, and cannot be arrested or detained.